

Ο Δείκτης επιχειρηματικού κλίματος για τις ΜμΕ μειώνεται ελαφρώς στο 75,2

Η εμπιστοσύνη των ΜμΕ δείχνει ότι η ανάκαμψη βρίσκεται σε αναμονή

Ο τελευταίος Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος των ΜμΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει στασιμότητα στην εμπιστοσύνη των ΜμΕ για την άνοιξη του 2022. Από το περασμένο φθινόπωρο, το ποσοστό των ΜμΕ που αναμένουν θετικό ή ουδέτερο οικονομικό περιβάλλον μειώθηκε κατά 0,9%, ενώ ο δείκτης στο δεύτερο εξάμηνο του 2021 διαμορφώθηκε στο 76,1%.

Διάγραμμα 1 – Δείκτης επιχειρηματικού κλίματος της SMEunited

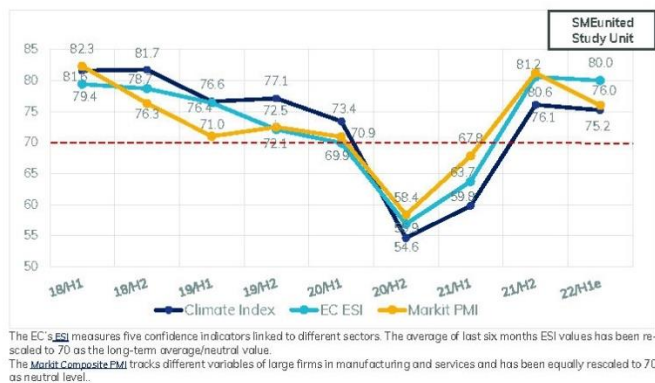

Ο δείκτης υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των εταιρειών που έχουν αναφέρει θετικές ή σταθερές επιχειρηματικές καταστάσεις και αναμένουν θετική ή σταθερή ανάπτυξη για την επόμενη περίοδο. Επομένως, ο δείκτης μπορεί να κυμαίνεται από 100 (όλα θετικά ή ουδέτερα) έως 0 (όλα αρνητικά).

Η ισοπέδωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης μπορεί να αποδοθεί στις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που παρουσιάστηκαν το φθινόπωρο. Πράγματι, τα δεδομένα συλλέχθηκαν μεταξύ Οκτωβρίου 2021 και Ιανουαρίου 2022, σε συνδυασμό με την εξάπλωση των νέων μεταλλάξεων του Covid-19 και την τεράστια αύξηση των τιμών της ενέργειας. Επομένως, αυτή η στατική επιχειρηματική εμπιστοσύνη θα μπορούσε να εξηγηθεί από διάφορους λόγους. Πρώτον, οι μεταλλάξεις Delta και Omicron έπληξαν τις αγορές εργασίας με δύο διαφορετικούς τρόπους. Ενώ η εξάπλωση της Δέλτα, κατά τον Νοέμβριο, μπορεί να μείωσε τη ζήτηση εργασίας, η εμφάνιση της Omicron, τον Δεκέμβριο, ανάγκασε σημαντικό μέρος του προσωπικού να μείνει στο σπίτι, λόγω ασθένειας ή καραντίνας. Ως αποτέλεσμα, οι ΜμΕ υπέφεραν από την έλλειψη εργατικού δυναμικού τον Ιανουάριο. Κατά δεύτερον, τα lockdown που τέθηκαν σε εφαρμογή για τον μετριασμό της εξάπλωσης των νέων μεταλλάξεων του ιού, ανάγκασαν πολλές ΜμΕ να περιορίσουν ή ακόμα και να σταματήσουν ξανά τις συνήθεις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, ειδικά στους τομείς των υπηρεσιών. Τέλος, οι δυσμενείς συνθήκες της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως η αύξηση των τιμών της ενέργειας και η συνεχής συμφόρηση στον εφοδιασμό, έχουν καταστήσει τις οικονομικές προοπτικές ακόμη πιο αβέβαιες. Τέλος, τα δεδομένα έχουν συλλεχθεί πριν από την έναρξη του ρωσικού πολέμου, περίοδος κατά την οποία έχουν επιβληθεί πολλαπλές κυρώσεις.

Ως ισχυρή και συγκριτική άσκηση, το Διάγραμμα 2 συσχετίζει τον Δείκτη Επιχειρηματικού Κλίματος των ΜμΕ (BCI) με τον Δείκτη Οικονομικού Κλίματος (EC ESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τον Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών (Markit PMI).

Διάγραμμα 2 - SMEUnited BCI, EC ESI και Markit PMI

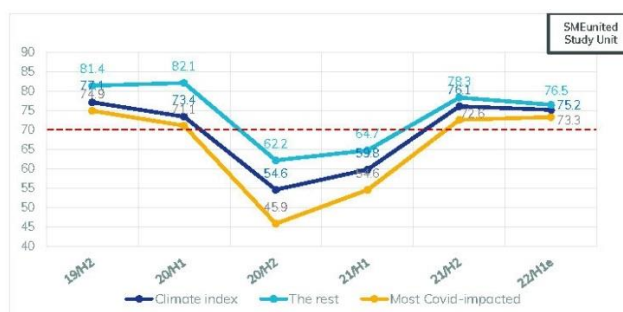
Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (EC ESI) μετρά πέντε δείκτες εμπιστοσύνης που συνδέονται σε διαφορετικούς τομείς. Ο μέσος όρος των τιμών ESI των τελευταίων έξι μηνών έχει επανακλιμακωθεί σε 70 ως μακροπρόθεσμη μέση/ουδέτερη τιμή.

Ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (Markit Composite PMI) παρακολουθεί διαφορετικές μεταβλητές μεγάλων εταιρειών στον τομέα της μεταποίησης και των υπηρεσιών και έχει αναβαθμιστεί εξίσου σε 70 ως ουδέτερο επίπεδο.

Η σταθερή κατάσταση του Δείκτη Επιχειρηματικού Κλίματος ταιριάζει με τις ισοπεδωτικές τάσεις των άλλων δεικτών επιχειρηματικής εμπιστοσύνης. Ως εκ τούτου, αυτή η εικόνα αντανακλά την αυξανόμενη αβεβαιότητα γύρω από το τρέχον οικονομικό σενάριο. Ωστόσο, οι τρεις δείκτες διαφέρουν ως προς την κλίμακα των επιπέδων τους. Ο Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος των ΜμΕ αναφέρει τη χαμηλότερη τιμή μεταξύ των τριών δεικτών. Οι περιορισμοί που τέθηκαν σε ισχύ για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης είχαν πιο σοβαρό αντίκτυπο στις ΜμΕ σε σχέση με τις μεγαλύτερες εταιρείες. Το σκεπτικό μπορεί να βρεθεί στον δυσανάλογο αντίκτυπο των μέτρων στους τομείς των υπηρεσιών, στους οποίους κυριαρχούν κυρίως οι ΜμΕ. Επιπλέον, αξίζει να παρατηρήσετε την ασυνήθιστη τάση του PMI. Πράγματι, αυτός ο δείκτης φθάνει στο ανώτατο όριο τον Νοέμβριο και στη συνέχεια μειώνεται για τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο. Η πτώση του Δείκτη PMI από τον Νοέμβριο μπορεί να οφείλεται στις συνεχιζόμενες ανησυχίες για διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας, τις πληθωριστικές πιέσεις και τη γεωπολιτική κατάσταση, που μπορεί να επηρεάσουν περαιτέρω την οικονομική κατάσταση των ΜμΕ.

Το Διάγραμμα 3 δείχνει τον Δείκτη Επιχειρηματικού Κλίματος για τις ΜμΕ των χωρών της ΕΕ «που επηρεάστηκαν περισσότερο από τον Covid-19» και της «Υπόλοιπης ΕΕ». Κατά το πρώτο κύμα της κρίσης, παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Συγκρίνοντας την αύξηση του ΑΕΠ, κατέστη δυνατό να εντοπιστεί ένα σύνολο έξι χωρών που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση: Ελλάδα, Πορτογαλία, Κροατία, Ισπανία, Ιταλία και Γαλλία. Αυτές ήταν χώρες με χαμηλότερη ικανότητα υγειονομικής περίθαλψης, όσον αφορά τον αριθμό των νοσοκομειακών κλινών και των μονάδων εντατικής θεραπείας, και, ως εκ τούτου, έπρεπε να υιοθετήσουν ταχύτερους και αυστηρότερους περιορισμούς ως απάντηση στην αρχική απειλή της πανδημίας. Οι χώρες που επηρεάζονται περισσότερο εξαρτώνται, επίσης, σε μεγάλο βαθμό, από τον τουρισμό. Εκτός από τη σοβαρότητα των μέτρων περιορισμού, άλλοι παράγοντες όπως η ποιότητα διακυβέρνησης μιας συγκεκριμένης χώρας είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική της συρρίκνωση.

Διάγραμμα 3 - Σύγκριση μεταξύ των περισσότερο επηρεασμένων χωρών από τον Covid-19 και των υπολοίπων

Το Διάγραμμα 3 δείχνει ότι το χάσμα μεταξύ αυτών των ομάδων χωρών μειώθηκε σημαντικά, σύμφωνα με την τάση του τελευταίου εξαμήνου. Αυτή η κάλυψη μπορεί να εξηγηθεί κυρίως με δύο λόγους. Πρώτον, αυτές οι χώρες εφάρμοσαν ταχύτερες πολιτικές και μέτρα lockdown σε σχέση με το παρελθόν. Ως εκ τούτου, ήταν πολύ πιο αποτελεσματικές στον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων των νέων μεταλλάξεων του ιού. Δεύτερον, το υψηλότερο ποσοστό εμβολιασμού επέτρεψε σε αυτές τις χώρες να εφαρμόσουν λιγότερο περιοριστικά μέτρα, κατά τα τελευταία κύματα.

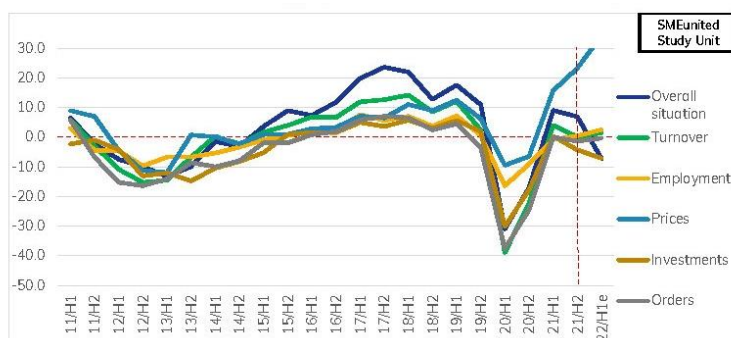
Τα κύρια ευρήματα του ευρωβαρόμετρου για τις ΜμΕ: υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας

Το ευρωβαρόμετρο για τις βιοτεχνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δείχνει την ισορροπία μεταξύ θετικών και αρνητικών απαντήσεων από ΜΜΕ διαφορετικών μεγεθών και τομέων για διάφορους επιχειρηματικούς δείκτες.

Αποτελέσματα για το Φθινόπωρο 2021: η απόδοση των ΜμΕ μειώνεται

Το δεύτερο εξάμηνο του 2021 δείχνει στασιμότητα της συνολικής κατάστασης για τις ΜμΕ: μειώνεται κατά 2,1, μετατοπίζοντας από το 9 σε μια τιμή 6,9. Η ελαφρά πτώση των επιδόσεων των ΜμΕ μπορεί να αποδίδεται κυρίως στην επιβράδυνση της οικονομικής ανάκαμψης.

Διάγραμμα 4 – Συγκεντρωτικές αξίες του Βαρόμετρου της SMEUnited για τις 6 επιχειρηματικές κατηγορίες

Τα κύρια αποτελέσματα για τους άλλους δείκτες δείχνουν φθίνουσες βαθμολογίες ή ήπιες αλλαγές. Ο δείκτης κύκλου εργασιών δείχνει πτώση 3,8, σημειώνοντας την τιμή 0,1: αυτή η απότομη πτώση μπορεί να οφείλεται κυρίως στις σοβαρές επιπτώσεις των περιορισμών του lockdown και των περιορισμών από την πλευρά της προσφοράς. Στη συνέχεια, αυτή η πτωτική τάση μεταφέρεται στις επενδύσεις σε ακόμη μεγαλύτερη κλίμακα. Οι επενδύσεις παρουσιάζουν την πιο δραματική πτώση: υποχωρούν κατά 4,6, αγγίζοντας την αρνητική τιμή του -4,3. Ομοίως, οι παραγγελίες απομακρύνονται ελαφρώς από το όριο μηδενικής αξίας, σημειώνοντας -1,4. Ωστόσο, ο δείκτης για την απασχόληση καταγράφει μέτρια άνοδο 1,2: μετατοπίζεται από -0,8 σε 0,4, σχεδόν επιστρέφοντας στο προπανδημικό επίπεδο. Αυτή η ήπια αύξηση μπορεί να είναι μια κάλυψη μετά από καταγγελίες για έλλειψη εργατικού δυναμικού: η ζήτηση για νέο προσωπικό αυξήθηκε ελαφρά, ειδικά στους τομείς που επηρεάστηκαν περισσότερο από την κρίση. Από την άλλη πλευρά, τα στοιχεία για τις τιμές παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη άνοδο μεταξύ των δεικτών, σημειώνοντας την υψηλότερη θετική τιμή που έχει καταγραφεί μέχρι τώρα: αυξάνονται κατά 7,5, από 15,7 σε 23,2. Αυτή η αξιοσημείωτη αύξηση μπορεί να αποδοθεί στον συνεχιζόμενο πληθωρισμό, με τις αυξανόμενες τιμές της ενέργειας και το αυξανόμενο κόστος των πρώτων υλών να μετακυλιέται και στους καταναλωτές.

Τα αποτελέσματα του δεύτερου εξαμήνου του 2021 υπολείπονται των προσδοκιών

Η σύγκριση αποκαλύπτει ότι οι ΜμΕ ήταν πολύ πιο αισιόδοξες για το δεύτερο εξάμηνο του 2021 σε σύγκριση με το αποτέλεσμά του. Αυτό μπορεί να οφείλεται στις ενθαρρυντικές προσδοκίες, μετά από μια ισχυρή ανάκαμψη το καλοκαίρι και επιστροφή στις συνήθειες επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

Πίνακας 1 – Προσδοκίες και πραγματικά αποτελέσματα για το δεύτερο εξάμηνο του 2021

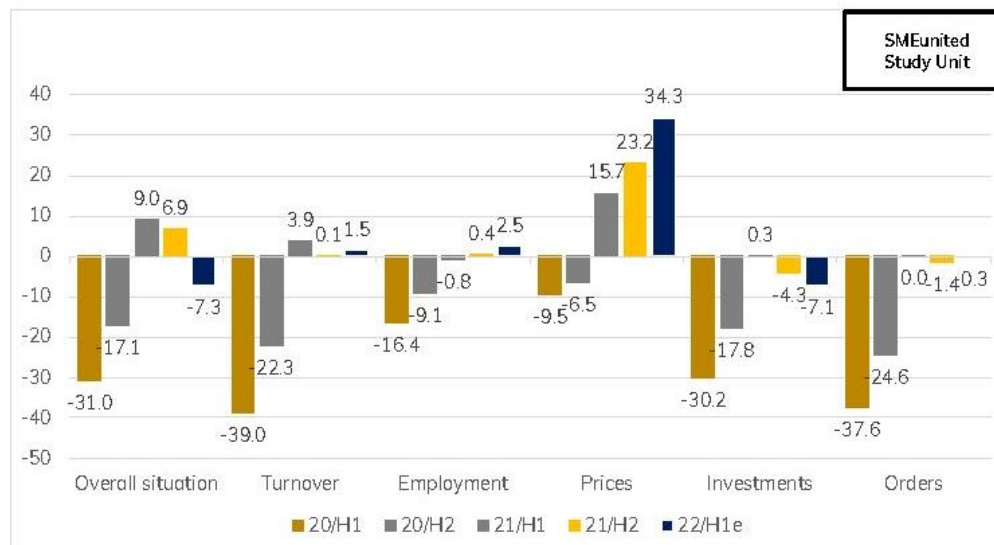
	Expectations 21/H2e	Results 21/H2	Δ (R-E) 21/H2
Overall	8,0	6,9	-1,1
Turnover	12,9	0,1	-12,8
Employment	9,0	0,4	-8,6
Prices	29,1	23,2	-5,9
Investments	3,8	-4,3	-8,1
Orders	9,1	-1,4	-10,5

Η μικρότερη διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων και των προσδοκιών μπορεί να βρεθεί για τη συνολική κατάσταση, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι ΜμΕ ήταν πιο προσεκτικές σχετικά με τη συνολική κατάσταση από τις δικές τους επιδόσεις. Πράγματι, παρά τα σήματα επιστροφής στην κανονικότητα, η αβεβαιότητα εξακολουθεί να κυριαρχεί στο επιχειρηματικό περιβάλλον, με κύρια ανησυχία την αύξηση του κόστους της ενέργειας και την εμφάνιση ενός πιθανού τέταρτου κύματος. Από την άλλη πλευρά, η μεγάλη υπερεκτίμηση για τους υπόλοιπους δείκτες δείχνει ότι οι λαμπρές προσδοκίες των ΜμΕ για την επιχειρηματική τους κατάσταση έρχονται σε αντίθεση με τον αντίκτυπο των νέων μέτρων περιορισμού και την τεράστια αύξηση των τιμών της ενέργειας. Το μεγαλύτερο χάσμα μεταξύ αποτελεσμάτων και προσδοκιών μπορεί να παρατηρηθεί για τον κύκλο εργασιών, ίσο με 12,8. Αυτή η μεγάλη υπερεκτίμηση μπορεί να εξηγηθεί από τα μέτρα lockdown: πολλές ΜμΕ μπορεί να είχαν αναγκαστεί να μειώσουν ή να σταματήσουν τις συνήθειες επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, ο χαμηλότερος κύκλος εργασιών και το τρομακτικό οικονομικό πλαίσιο μπορεί να έχουν αποθαρρύνει πολλούς επιχειρηματίες να επενδύσουν. Αυτό σηματοδοτείται από τη σημαντική υπερεκτίμηση που καταγράφηκε στον τομέα των επενδύσεων. Ομοίως, τα στοιχεία για τις παραγγελίες και την απασχόληση υποδηλώνουν ότι η μείωση στον κύκλο εργασιών και οι λιγότερο ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να έχουν θέσει αρκετές προκλήσεις στις ΜμΕ αναφορικά με τη συλλογή παραγγελιών και την ανάγκη για νέο προσωπικό. Τέλος, ακόμη και η αύξηση των τιμών υπολείπεται των προσδοκιών, γεγονός που μπορεί να αντανάκλα μικρότερη πίεση τιμών λόγω χαμηλότερων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Το τρέχον εξάμηνο παρουσιάζει αυξανόμενη αβεβαιότητα

Η εμπιστοσύνη των ΜμΕ στην κατάσταση της οικονομίας μπορεί να ανακτηθεί από το Διάγραμμα 5. Πρέπει να επαναληφθεί ότι οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη της σύγκρουσης στην Ουκρανία, τον Φεβρουάριο του 2022. Για τον λόγο αυτό, τα στοιχεία για τις προσδοκίες δεν περιλαμβάνουν τις πρόσφατες γεωπολιτικές εντάσεις και πιθανές επιπτώσεις των οικονομικών κυρώσεων.

Διάγραμμα 5 – Συγκεντρωτικές τιμές του Βαρόμετρου της SMEUnited για τους έξι επιχειρηματικούς δείκτες

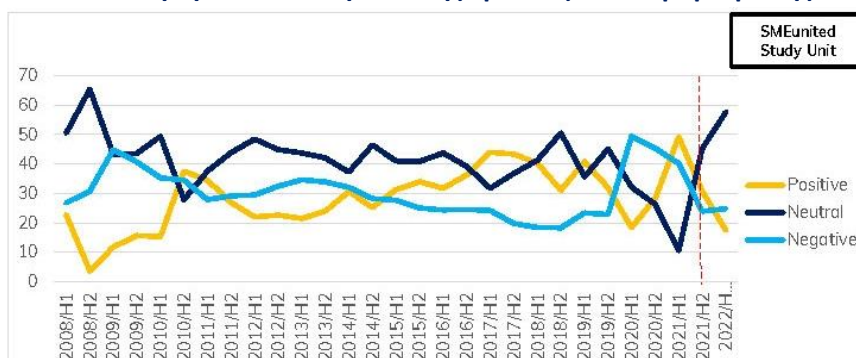

Τα ευρήματα δείχνουν ότι η συνολική κατάσταση αναμένεται να υποχωρήσει. Αυτό υποδηλώνει ότι οι ΜμΕ αναθεώρησαν τις προσδοκίες τους προς τα κάτω, λόγω της αυξανόμενης απρόβλεπτης κατάστασης του επιχειρηματικού τους περιβάλλοντος. Τα στοιχεία για τον κύκλο εργασιών, την απασχόληση και τις παραγγελίες είναι πολύ κοντά στο μηδέν με ελαφρώς θετικές ή αρνητικές τιμές. Φαίνεται να σκιαγραφούν μάλλον την τεράστια αβεβαιότητα των επιχειρήσεων σχετικά με την επιχειρηματική τους κατάσταση, παρά τη στασιμότητα των δραστηριοτήτων τους. Επιπλέον, τα στοιχεία για τις επενδύσεις παρουσιάζουν την πιο απαισιόδοξη προοπτική. Η μεγάλη απέχθεια των επιχειρηματιών να αποδεχθούν μελλοντικές επενδύσεις μπορεί να δικαιολογηθεί με δύο βασικούς λόγους: πρώτον, η κατηγορία έχει δείξει ιστορικά μεγαλύτερη ευαισθησία στο οικονομικό κλίμα. Δεύτερον, οι ΜμΕ είναι γενικά συντηρητικές στην πρόβλεψη της κλίμακας των μελλοντικών επενδύσεων και μάλλον τις υποτιμούν. Επιπρόσθετα, η αναμενόμενη επιμονή των αποθαρρυντικών οικονομικών συνθηκών συμβάλλει στη μείωση του επενδυτικού κλίματος. Επίσης, οι προσδοκίες για τις τιμές είναι σύμφωνα με αυτά τα ευρήματα: φτάνουν το 34,3, το υψηλότερο ποσοστό που έχει παρατηρηθεί μέχρι τώρα. Αυτό μπορεί να είναι συμβατό με τις ανησυχίες των ΜμΕ για την τρέχουσα πληθωριστική πίεση και τις συνεχείς αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας και των πρώτων υλών, οι οποίες αναμένεται να διατηρηθούν στο εγγύς μέλλον.

Η επισκόπηση των απαντήσεων στην έρευνα δείχνει ισχυρή αύξηση ουδέτερων απαντήσεων

Το Διάγραμμα 6 αναφέρει την τάση απαντήσεων του Ευρωβαρόμετρου για τις βιοτεχνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και παρέχει περαιτέρω πληροφορίες για τις οικονομικές προοπτικές των ΜμΕ για το πρώτο εξάμηνο του 2022.

Διάγραμμα 6 – Επισκόπηση των απαντήσεων της έρευνας στο Βαρόμετρο της SMEUnited για τις ΜμΕ

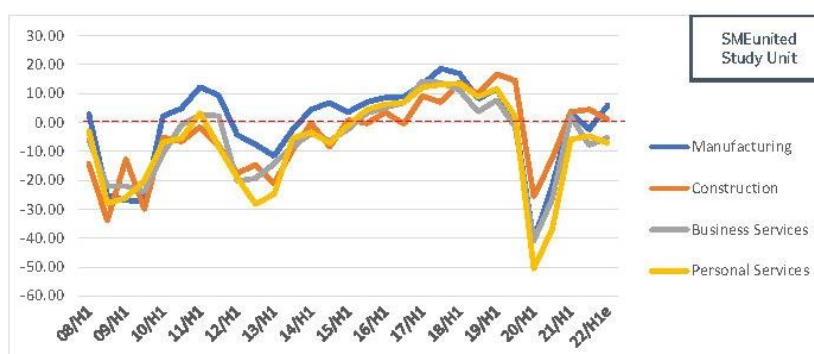
Τα αποτελέσματα του 2ου εξαμήνου 2021 (διακεκομμένη κόκκινη γραμμή) δείχνουν ότι οι ουδέτερες απαντήσεις αυξάνονται, εις βάρος των θετικών και αρνητικών απαντήσεων. Ενώ οι θετικές και οι αρνητικές απαντήσεις μειώθηκαν κατά 18,4% και 16,3% αντίστοιχα, οι ουδέτερες απαντήσεις αυξήθηκαν σημαντικά κατά 34,7%. Τα στοιχεία που ελήφθησαν δείχνουν ότι η κατανομή των απαντήσεων έχει μετατοπιστεί σημαντικά προς τις ουδέτερες απαντήσεις, υπογραμμίζοντας τη στασιμότητα της ανάκαμψης.

Επιπλέον, οι απαντήσεις στις προσδοκίες για το τρέχον εξάμηνο φαίνεται να ενισχύουν ακόμη και αυτή την πόλωση. Ενώ οι θετικές απαντήσεις μειώνονται περαιτέρω στο 17,5%, οι ουδέτερες απαντήσεις αυξάνονται στο 57,7%, σημειώνοντας νέο υψηλότερο ρεκόρ. Από την άλλη, μόνο οι αρνητικές απαντήσεις αντιστρέφουν την τάση τους, αφού αυξάνονται κατά 0,9%. Ωστόσο, αυτή η μέτρια αύξηση αντικατοπτρίζει τη διαφορά μεταξύ του κλιματικού δείκτη για το τρέχον εξάμηνο και εκείνου του προηγούμενου εξαμήνου. Επομένως, αυτή η εικόνα εμφανίζει ξεκάθαρα ένα σημαντικό επίπεδο αβεβαιότητας για το μέλλον.

Εξελίξεις ανά κλάδους και μεγέθη

Τέλος, πραγματοποιείται σύγκριση του κύκλου εργασιών μεταξύ του κλάδου και της απασχόλησης στις κατηγορίες μεγέθους.

Διάγραμμα 7 – Κύκλος εργασιών ανά κλάδο

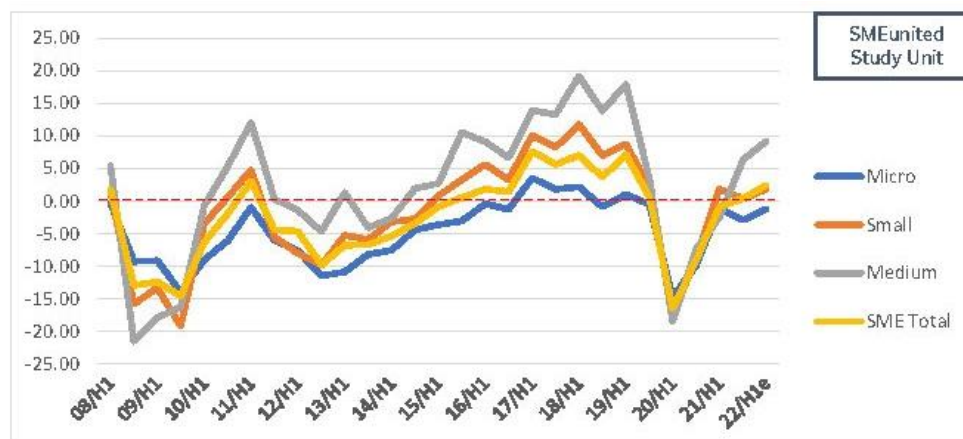

Τα στοιχεία του κύκλου εργασιών υπογραμμίζουν ορισμένα ενδιαφέροντα πρότυπα ανά κλάδο. Ενώ το περασμένο εξάμηνο ο τζίρος για τις μεταποιητικές και επιχειρηματικές υπηρεσίες μειώθηκε, σημείωσε ήπια βελτίωση για τις κατασκευές και τις προσωπικές υπηρεσίες. Για τις κατασκευαστικές επιχειρήσεις, αυτό μπορεί να οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι ΜμΕ αυτού του κλάδου ασχολούνται κυρίως με την ανακαίνιση και την κατασκευή ιδιωτικών κατοικιών. Παρά τους περιορισμούς του lockdown, υπήρχε πάντα ζήτηση για κατασκευαστικές επιχειρήσεις: κατά συνέπεια, οι κατασκευαστικές εταιρείες συνέχισαν τις συνήθεις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Αντίθετα, τα μειούμενα στοιχεία για τον κύκλο εργασιών στον τομέα της μεταποίησης και των επιχειρηματικών υπηρεσιών μπορεί να είναι αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης αλυσίδας εφοδιασμού και των παγκόσμιων εμπορικών προβλημάτων.

Οι προσδοκίες για τον κύκλο εργασιών για το τρέχον εξάμηνο φαίνεται να αντιστρέφουν αυτές τις ειδικές ανά κλάδο τάσεις. Τόσο ο τομέας των κατασκευών, όσο και ο τομέας των προσωπικών υπηρεσιών αναφέρουν πτώση των προσδοκιών, σημειώνοντας 1 και -7,1 αντίστοιχα. Όσον αφορά στον κατασκευαστικό τομέα, οι αυξήσεις τιμών που σημειώθηκαν από τον Νοέμβριο αύξησαν τα επιτόκια και το κόστος των στεγαστικών δανείων, αποθαρρύνοντας τους ανθρώπους να επενδύσουν σε νέα κτίρια ή σε ανακαινίσεις κατοικιών. Επιπλέον, ένας άλλος πιθανός λόγος μπορεί να έχει να κάνει με τις συνεχιζόμενες ανησυχίες των κατασκευαστικών επιχειρήσεων για την εμμονή της έλλειψης δεξιοτήτων και τα προβλήματα με την προμήθεια δομικών υλικών. Οι ζοφερές προσδοκίες της κατηγορίας «προσωπικών υπηρεσιών» μπορούν να αποδοθούν στην υψηλή αβεβαιότητα που σχετίζεται με τα περιοριστικά μέτρα που τέθηκαν σε ισχύ τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο για να μετριάσουν τον αντίκτυπο της μετάλλαξης Delta και περιορίζουν την εξάπλωση της μετάλλαξης Omicron. Από την άλλη πλευρά, οι άλλες δύο επιχειρηματικές κατηγορίες

κατέγραψαν ευνοϊκότερες προσδοκίες, ιδίως ο μεταποιητικός τομέας, ο οποίος δεν επηρεάζεται σχεδόν καθόλου από τα μέτρα κοινωνικού περιορισμού.

Διάγραμμα 8 – Απασχόληση ανά κατηγορία μεγέθους

Τα αποτελέσματα για την απασχόληση ανά κατηγορία μεγέθους εμφανίζουν σαφώς πτωτική τάση για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και πιο αισιόδοξα στοιχεία για τις μεσαίες επιχειρήσεις. Αυτά τα διαφορετικά πρότυπα σκιαγραφούν διαφορετικούς τύπους δυναμικής απασχόλησης, η οποία μπορεί να εξηγηθεί με δύο διαφορετικούς τύπους επιχειρημάτων. Από την πλευρά της ζήτησης, ο μειωμένος κύκλος εργασιών και οι περιορισμοί στην εργασία ανάγκασαν τις ΜμΕ στους τομείς των υπηρεσιών, ιδίως τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις, να μειώσουν τη ζήτησή τους για νέο προσωπικό. Αντίθετα, οι μεταποιητικές και κατασκευαστικές εταιρείες, κυρίως μεσαίες επιχειρήσεις, συνέχισαν να προσλαμβάνουν νέο προσωπικό. Από την πλευρά της προσφοράς, η έλλειψη εργατικού δυναμικού μπορεί να έχει δημιουργήσει περισσότερες προκλήσεις για τις πολύ μικρές και τις μικρές εταιρείες από τις μεσαίες στην πρόσληψη προσωπικού με πρόσφατα προσόντα. Επίσης, αυτές οι δύο εξηγήσεις συνάδουν με την παραδοσιακή υψηλότερη ευαισθησία των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν επαφές στους τομείς των υπηρεσιών στα lockdown. Ωστόσο, δεν είναι σαφές ποιο από τα δύο αποτελέσματα είναι το επικρατέστερο ή σε ποιο βαθμό αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Τα στοιχεία για τις προσδοκίες δείχνουν μια πιο ενθαρρυντική εικόνα για την απασχόληση για όλες τις κατηγορίες μεγέθους. Ειδικότερα, παρατηρείται μια πιο απότομη αύξηση των προσδοκιών για τις μεσαίες επιχειρήσεις. Αυτή η εικόνα σκιαγραφεί την προθυμία των ΜμΕ να προσλάβουν νέο προσωπικό, ακόμη και αν η έλλειψη εργατικού δυναμικού παραμένει.

Συμπεράσματα και Προτάσεις

Η εξάπλωση νέων ιών, οι αυξήσεις των τιμών και οι διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας ανέκοψαν απροσδόκητα την αναπτυξιακή πορεία που προβλεπόταν για το τελευταίο εξάμηνο. Κατά συνέπεια, αυτό το τρομακτικό οικονομικό σενάριο ισοπέδωσε σημαντικά την επιχειρηματική εμπιστοσύνη, όπως φαίνεται από το αξιολογικό πλατό του Δείκτη Επιχειρηματικού Κλίματος. Η συρρίκνωση του χάσματος μεταξύ των πιο πληττώμενων από Covid-19 χωρών και των υπολοίπων δείχνει ξεκάθαρα μια τάση σύγκλισης μεταξύ αυτών των δύο ομάδων.

Τα πραγματικά αποτελέσματα του τελευταίου εξαμήνου έμειναν πολύ πιο πίσω από τις προσδοκίες. Η χαλάρωση των περιορισμών του lockdown και η προώθηση της κάλυψης του εμβολίου κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τροφοδότησε υψηλές προσδοκίες για επιστροφή στην κανονικότητα. Ωστόσο, αυτό το αισιόδοξο επιχειρηματικό συναίσθημα συγκρούστηκε με τους απροσδόκητους αντίθετους ανέμους που προέκυψαν το φθινόπωρο. Κατά συνέπεια, η έντονη αντίθεση μεταξύ προσδοκιών και αποτελεσμάτων προκάλεσε μεγάλη υπερεκτίμηση, ιδίως για τον κύκλο εργασιών και τις επενδύσεις.

Το Βαρόμετρο δείχνει ξεκάθαρα μειούμενες ή ισοπεδωτικές προσδοκίες για το τρέχον εξάμηνο, σηματοδοτώντας την τεράστια αβεβαιότητα των επιχειρήσεων για τις μελλοντικές πανδημικές εξελίξεις και τις τριβές προσφοράς.

Η στασιμότητα της ανάκαμψης θα περιοριστεί περαιτέρω από τον πόλεμο και τις σχετικές κυρώσεις. Ως εκ τούτου, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για να επιτραπεί στις ΜμΕ να ανακάμψουν από την πανδημία του Covid, να μετριαστούν οι κυρώσεις και να αντιμετωπιστεί η μετάβαση σε μια πιο πράσινη και πιο ψηφιακή οικονομία. Η SMEunited συνιστά ότι οι πολιτικές, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να:

- σταθεροποιήσουν τις αγορές ενέργειας και εμπορευμάτων και να προστατεύσουν τους ευάλωτους πελάτες
- προσφέρουν μέτρα μετριασμού για την αντιστάθμιση των αφόρητων συνεπειών των κυρώσεων
- παρέχουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τη μετάβαση, το οποίο διασφαλίζει ανταγωνιστικότητα, προβλεψιμότητα για τους επενδυτές και ενθαρρύνει την καινοτομία
- αποφεύγουν νέες ρυθμιστικές επιβαρύνσεις που εμποδίζουν την ανάκαμψη και μια αποτελεσματική μετάβαση
- χρησιμοποιούν τη Διευκόλυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για να υποστηρίξουν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και να συγκεντρώνονται επενδύσεις για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση
- αυξάνουν επενδύσεις σε δεξιότητες και υποδομές,
- ενισχύουν την εσωτερική αγορά αποφεύγοντας κάθε στρέβλωση της διασυνοριακής κινητικότητας και με την άρση των υφιστάμενων φραγμών για τις υπηρεσίες,
- εξασφαλίζουν ίσους όρους ανταγωνισμού σε σχέση με τρίτες αγορές και εντός της ενιαίας αγοράς, επιβάλλοντας τους υφιστάμενους κανόνες και βελτιώνοντας τη δικαιοσύνη όσον αφορά την οικονομία της πλατφόρμας και τα φορολογικά συστήματα.
- μεταρρυθμίζουν την οικονομική διακυβέρνηση για να επιτραπεί ευελιξία για τις απαραίτητες επενδύσεις χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα

Ευρωβαρόμετρο της SMEunited για τις βιοτεχνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις: Μεθοδολογία

Το ευρωβαρόμετρο για τις βιοτεχνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις βασίζεται στα αποτελέσματα ερευνών που διεξάγονται από οργανώσεις μέλη της SMEunited, δύο έως τέσσερις φορές τον χρόνο, σε διαφορετικές περιοχές σε όλη την Ευρώπη. Η έρευνα βασίζεται σε περίπου 120.000 ερωτηματολόγια, με 30.000 απαντήσεις. Τα δεδομένα για αυτήν την έρευνα συλλέχθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2020 και Ιανουαρίου 2021, η οποία δίνει μια αρκετά πρόσφατη εικόνα της εξέλιξης και των προσδοκιών των ιδιοκτητών ΜμΕ σε όλη την Ευρώπη.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είμαστε σε θέση να παρέχουμε δεδομένα για τάξεις μεγέθους (μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) και για τέσσερις οικονομικούς τομείς (κατασκευή, κατασκευές, επιχειρήσεις και προσωπικές υπηρεσίες), οι οποίοι ενδέχεται να παρουσιάζουν διαφορετικές εξελίξεις στους οικονομικούς κύκλους και μπορεί να αντιδρούν διαφορετικά σε εξωτερικές επιδράσεις.

Για καθεμία από αυτές τις ομάδες, το Βαρόμετρο παρέχει ισορροπημένα στοιχεία για τις ακόλουθες κατηγορίες: συνολική κατάσταση, κύκλος εργασιών, απασχόληση, τιμές, επενδύσεις και παραγγελίες, όπου ισορροπημένο σημαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιχειρήσεων που απάντησαν στις ερωτήσεις σχετικά με τις προσδοκίες τους σε αυτές τις έξι κατηγορίες, θετικά ή αρνητικά (υπόλοιπο = θετικές απαντήσεις - αρνητικές απαντήσεις). Προκειμένου να ληφθούν ευρωπαϊκά στοιχεία από διάφορες εθνικές έρευνες, τα εθνικά αποτελέσματα έχουν σταθμιστεί με τα στοιχεία για την απασχόληση.

Αυτό το Βαρόμετρο παρουσιάζει τα αποτελέσματα (εμπειρίες) για το δεύτερο εξάμηνο του 2021, καθώς και τις προσδοκίες για το πρώτο εξάμηνο του 2022.

Η SMEunited δημοσιεύει το ευρωβαρόμετρο για τις βιοτεχνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δύο φορές το χρόνο, πριν από την Ευρωπαϊκή Σύνοδο Κορυφής, την άνοιξη και το φθινόπωρο. Η δημοσίευση περιλαμβάνει, επίσης, τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Επιχειρηματικού Κλίματος των ΜμΕ (βλ. πρώτες σελίδες), ο οποίος υπολογίζεται με βάση τον μέσο όρο της τρέχουσας κατάστασης και τις προσδοκίες για την επόμενη περίοδο, ως αποτέλεσμα του αθροίσματος των θετικών και ουδέτερων απαντήσεων ως προς τη συνολική κατάσταση της επιχείρησης.

Τέλος, η SMEunited θα παρουσιάσει μόνο ευρωπαϊκά στοιχεία και δεν θα αποκαλύψει δεδομένα για συγκεκριμένες χώρες. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, για όλα τα κράτη μέλη, δεν έχουμε αρκετά σημαντικά δεδομένα από στατιστική άποψη και επιπλέον, ότι η παρουσίαση εθνικών δεδομένων από έρευνες για τις ΜμΕ αποτελεί προνόμιο των εθνικών μας οργανισμών που τα συλλέγουν.

Results – European Crafts and SME Barometer – Spring 2022

Annex A – Balance between positive and negative answers, weighted by number of employees

	All SMEs			Micro Enterprises			Small Enterprises			Medium-Sized Enterprises						
	21H1	21H2e	21H2	22H1e	21H1	21H2e	21H2	22H1e	21H1	21H2e	21H2	22H1e				
Overall	9,0	8,0	6,9	-7,3	3,1	4,6	0,0	-10,2	13,0	9,8	12,0	-5,5	19,8	15,6	0,9	-3,6
Turnover	3,9	12,9	0,1	1,5	-0,9	9,6	-8,7	-5,0	8,6	14,7	4,4	2,1	12,2	19,9	11,4	14,5
Employment	-0,8	9,0	0,4	2,5	-1,0	4,5	-2,9	-1,2	1,8	8,1	0,4	1,9	-2,5	19,9	6,4	9,2
Prices	15,7	29,1	23,2	34,3	13,6	26,6	20,1	31,9	18,8	29,6	25,3	35,5	17,8	35,1	31,5	38,4
Investments	0,3	3,8	-4,3	-7,1	-2,2	1,3	-9,8	-11,8	2,7	4,1	-2,6	-6,6	3,5	9,6	2,0	2,6
Orders	0,0	9,1	-1,4	-0,3	-4,6	6,9	-8,5	-5,0	4,8	10,3	2,7	-0,1	11,4	13,3	7,9	9,0

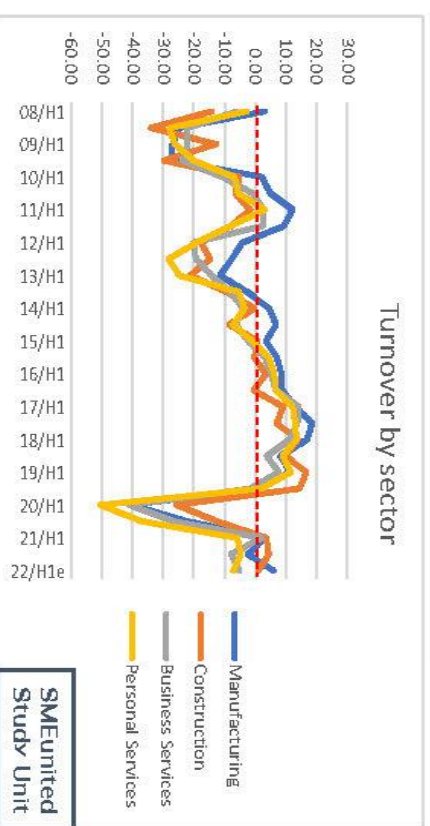
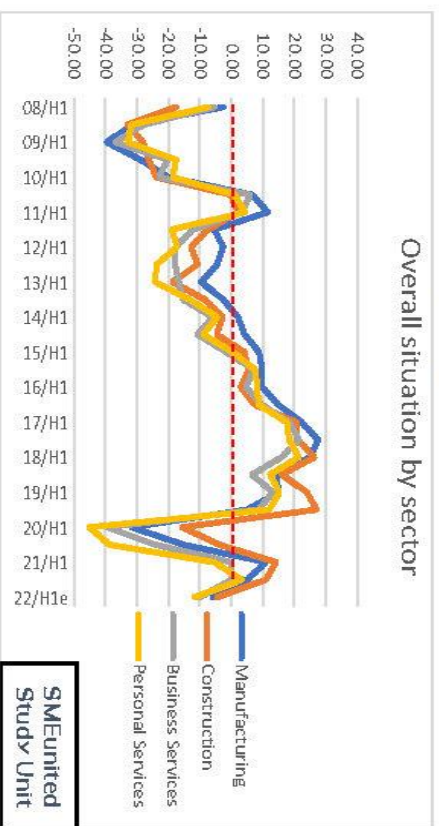
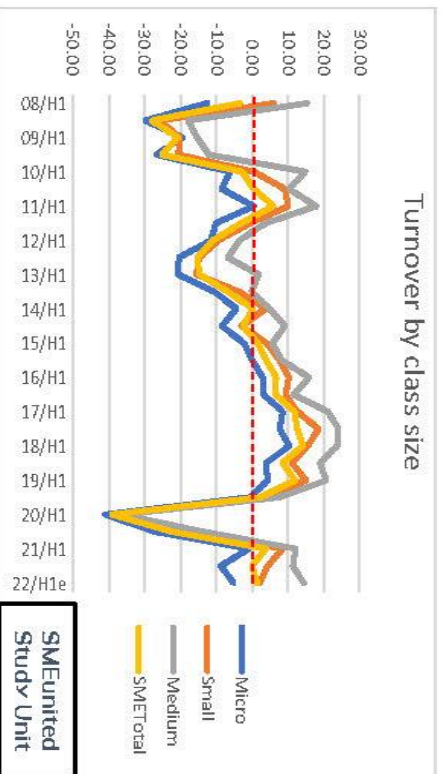
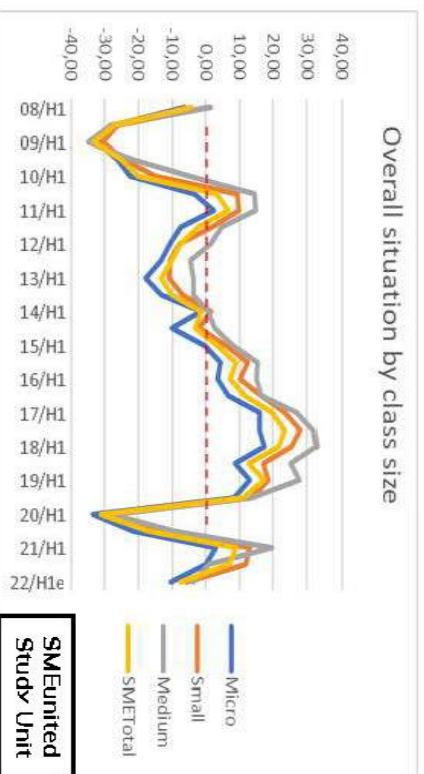
	Manufacturing			Construction			Business Services			Personal Services						
	21H1	21H2e	21H2	22H1e	21H1	21H2e	21H2	22H1e	21H1	21H2e	21H2	22H1e				
Overall	11,1	7,7	5,0	-6,0	14,2	5,1	11,0	-4,5	0,0	6,8	0,1	-10,0	-5,5	9,6	3,4	-11,6
Turnover	3,1	16,0	-2,4	5,9	3,6	6,9	4,5	1,0	2,0	10,0	-7,8	-5,3	-5,9	12,1	-4,6	-7,1
Employment	-2,5	6,6	-1,1	1,8	1,3	5,5	0,8	0,3	-0,1	7,7	-1,2	0,0	-2,9	4,4	-5,4	-0,2
Prices	17,7	34,7	23,8	38,7	21,4	29,7	26,8	36,6	12,7	24,4	21,1	31,5	4,8	20,0	22,4	28,4
Investments	0,9	5,0	-5,0	-5,5	-1,1	-0,2	-1,9	-6,1	0,8	3,6	-7,5	-13,0	-3,7	2,8	-4,7	-10,6
Orders	3,2	12,7	-2,1	1,0	2,7	3,3	3,4	0,2	1,0	8,0	-9,3	-7,3	-8,2	12,1	-6,7	-6,3

Annex B – Difference between the realised balance and the expected balance

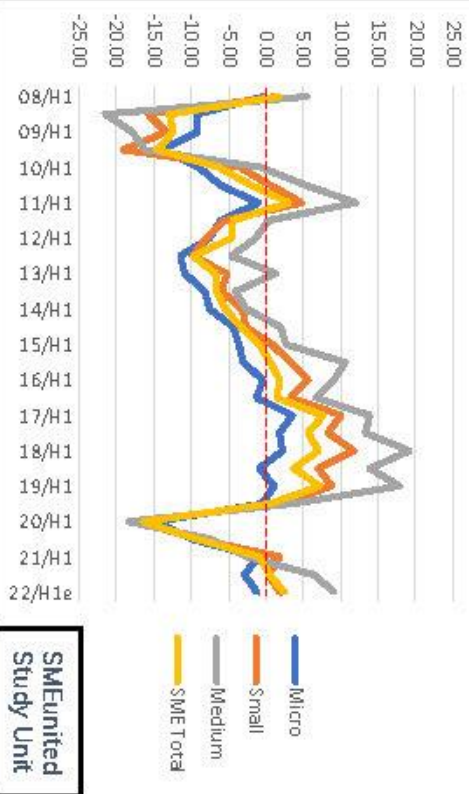
	All SMEs		Micro Enterprises		Small Enterprises		Medium-Sized Enterprises	
	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e
Overall	33,9	-1,1	31,2	-4,6	36,9	2,2	38,9	-14,7
Turnover	22,9	-12,8	22,4	-18,3	26,6	-10,3	23,0	-8,5
Employment	6,2	-8,5	7,2	-7,4	9,6	-7,7	1,9	-13,6
Prices	7,6	-5,9	6,6	-6,5	10,7	-4,3	6,9	-3,6
Investments	22,8	-8,1	23,6	-11,1	24,5	-6,7	18,8	-7,6
Orders	20,1	-10,5	19,0	-15,4	23,9	-7,6	25,4	-5,5

	Manufacturing		Construction		Business Services		Personal Services	
	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e	21H1-21H1e	21H2-21H2e
Overall	31,1	-2,7	32,0	5,9	27,3	-6,7	34,3	-6,3
Turnover	15,2	-18,4	18,2	-2,4	24,4	-17,9	26,1	-16,7
Employment	2,4	-7,7	5,5	-4,7	8,5	-9,0	8,1	-9,8
Prices	10,7	-10,9	11,6	-2,9	7,1	-3,3	-1,5	2,4
Investments	17,1	-10,0	17,1	-1,7	20,9	-11,1	27,6	-7,6
Orders	16,5	-14,8	19,8	0,2	22,6	-17,3	21,9	-18,8

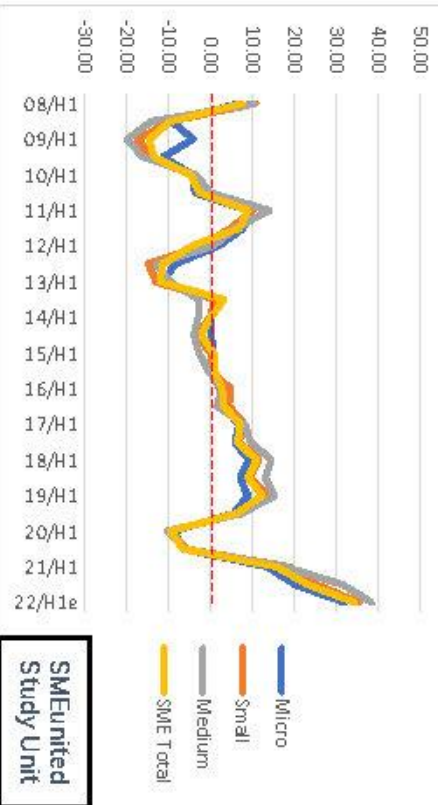
Results – European Crafts and SME Barometer – Spring 2022

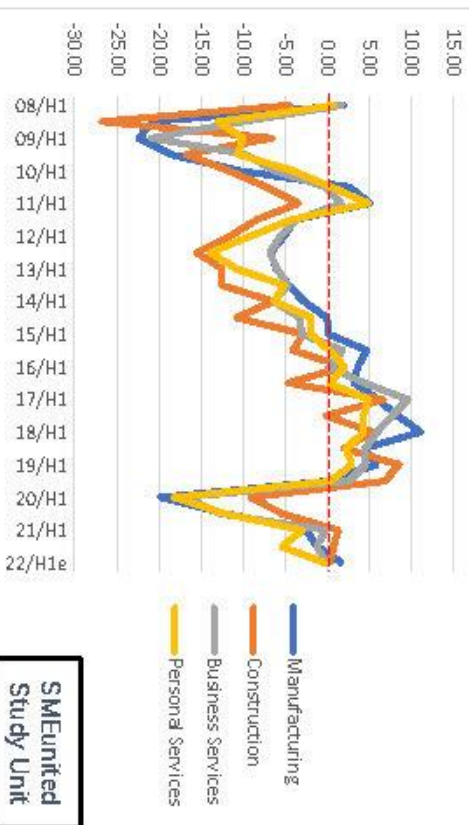
Employment by class size

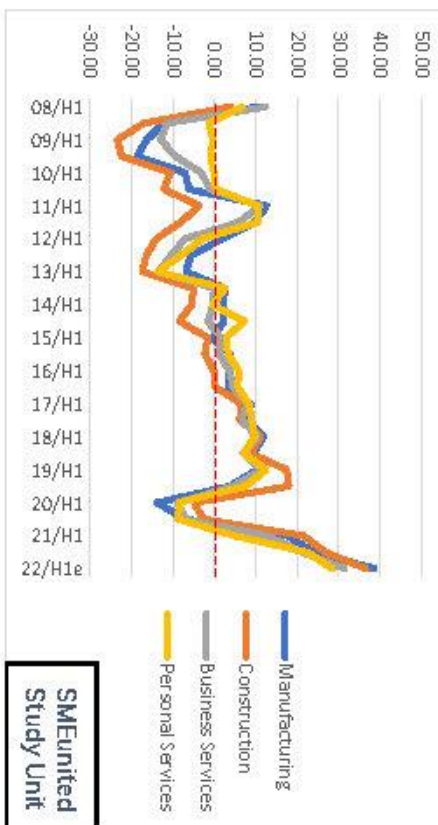
Prices by class size

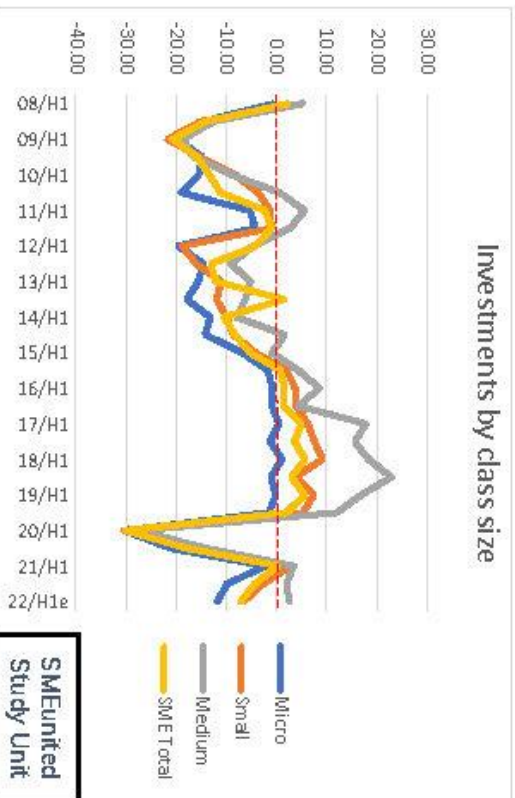
Employment by sector

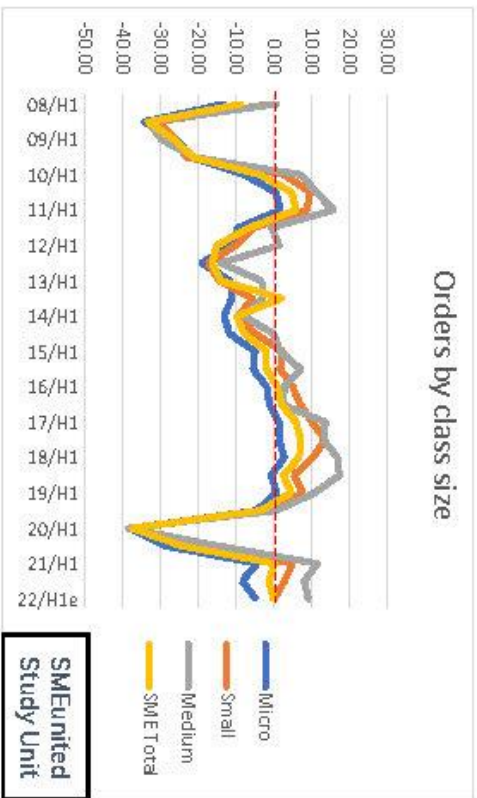
Prices by sector

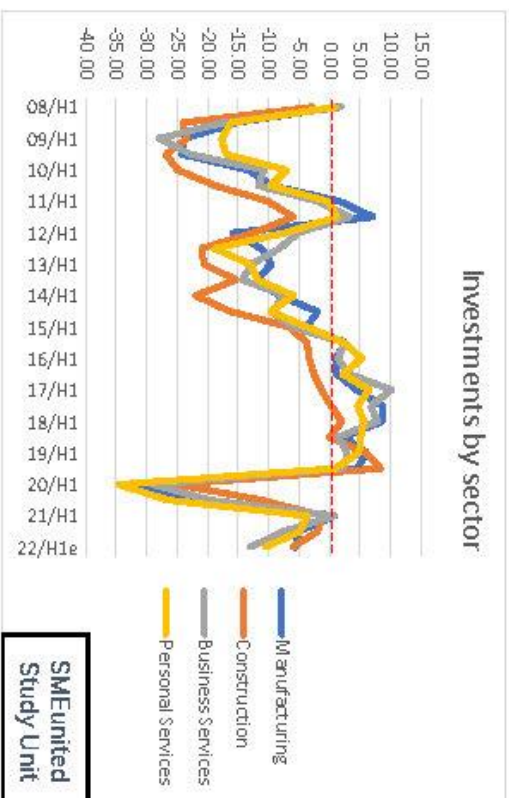
Investments by class size

Orders by class size

Investments by sector

Orders by sector

